

χουν σ' ἔλα του τὰ δράματα, ἡ τέχνη δημιώς τῆς σκηνῆς μόνο στὰ τελευταῖα ὑψώνεται σὲ εφόκλειο πραματικὸν δύναμην. Ήτοι βλέπουμε πώς στὸ θέατρο δὲν είναι μόνο τὸ ταλέντο ποὺ ὅτιάχνει τὸ συγράφεα, καὶ δὲν ἀρκεῖ ἡ ἐμπνευση γιὰ νὰ γίνη ἓνα δράμα, ἀλλὰ χρειάζεται καὶ κάτι ἄλλο, ἡ ἐπιστήμη. Γιατὶ ἡ δραματικὴ τέχνη σ' ἔνα ἔργο, είναι ἡ ἐπιστήμη ποὺ σοφά καὶ τεχνικά ξέρει νὰ βρίσκῃ μεσ'στὸν ἀπεραντο κάμπο τῆς ἐμπνευσης, τὸ κατάλληλο μονοπάτι ποὺ θὰ περάσουν οἱ ἥρωες του. Γιὰ τοῦτο καὶ πολλοὶ κατηγόρησαν τὸ θέατρο πώς ἐμποδίζει τάχα τὸν καλπασμὸ τοῦ πνεύματος, σ' αὐτὸν δημιώς ὑποτάχτησαν οἱ Σοφοκλῆδες καὶ οἱ Αἰσχύλοι καὶ ἔγραψαν τὴν ἀθάνατα ἔργα τους, ώστε ἐμεῖς νὰ μὴν ἔχουμε τὸ δικαίωμα νὰ ἐπαναστατήσουμε. Ο Σαΐζπηρ εἶταν ἔνας τέτοιος ἐπαναστάτη; ήταν ἀράτητη τὴν ἐμπνευσή του περιφρονώντας σὲ πολλά του ἔργα κάθεται ἰδέα σκηνικῆς τέχνης·μά ποιός ἀπ' τοὺς μέλλοντες συγγραφεῖς θὰ σταθῇ τέσσο μεγάλος τόσο θεῖος σᾶν ἔκεινον;

Τὸ συμπέρχομενό μου εἶναι πώς θά περάσουν πολλὰ χρόνια πρὶν δοῦμε δραματικὸν ἔργο τέλεον στὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν ἴδια μου αὐτὴν φασί^{τω} στ' ὅτι οἱ παλιοὶ λογοτέχνες μας ποὺ ἔχουν ἵσως ὅλη τὴν ἐμπνευσην δὲν ἔχουν πιὰ τὴν ὄρεξην ἢ τὸν καιρὸν νὰ παρακολουθήσουν τὴν θεατρικὴν ἐπιστήμην. Οἱ ἄλλοι πάλι οἱ νέοι ποὺ ἀρχισαν νὰ παρακολουθοῦν τὸ θέατρο, θὰ γράψουν ἀρκετὰ μέτρια πράγματα ἀκόμη γιὰ ν' ἀποχτήσουν τὴν ἐκλεγχτὴν ἐμπνευσην καὶ τὴν πρεπούμενη μάθηση τῆς σκηνῆς. 'Εξὸν πιὰ ἀν ἔχουμε τὴν εὐτυχίαν ν' ἀποχτήσουμε ἐμπνευσμένο ποιητὴν ποὺ νὰ ἔχῃ ἐμφυτη καὶ τὴ δραματικὴ τέχνη. Είναι δύναμις τόσο σπάνιο: ἡ ἱστορία τῆς φιλολογίκης τουλάχιστο αὐτὸ μᾶς λέει.

“Η Κριτική άμως φέτο Θορύβησε ἀρχετὰ γύρα
στὰ ἔργα οὐνός γνωστοῦ λογίου καὶ οὐνός ἄλλου νέου
ποιητῆ ποὺ τώρα τελευταῖα παρουσιάστηκε μὲ πρω-
τοτυπία ἀρχετὴ καὶ μὲ κάποια δύναμη. Δέν ἔχουμε
τίποτα νὰ ποῦμε γιὰ τὰ δράματα αὐτὰ, ποὺ πολὺ¹
πιθανὸ νὰ εἰχαν δλες τὶς ἀρετὲς κι' δλα τὰ προσόν-
τα ποὺ μᾶς ἀνάφεραν οἱ κριτές του. Ἐκεῖνο ποὺ θέ-
λουμε νὰ τονίσουμε (καὶ ἔτσι γυριζούμε στὸ θέμα μας)
είναι τὸ ἀμέθοδο, τὸ ἀσκοπὸ τῶν κριτικῶν κύτων, ποὺ
μ' ὅσα κι' ἀν εἶπαν δὲν κατόρθωσαν καθόλου νὰ μᾶς
πείσουν γιὰ τὰ ζητήματα ποὺ ὑποστήριζαν. Αὐτὸ²
βέβαια δὲν ἔγινε οὔτε ἀπὸ κακή μας πίστη οὔτε ἀπὸ
παραξενιὰ, ἀλλ' ἀπλεύστατα γιατὶ στὰ ὅσα διαβά-
σαμε πουθενά δὲν εἰδαμε κριτικὴ παρὰ μόνο περι-
γραφὴ τῆς ὑποκειμενικῆς γνώμης τοῦ ἀρθρογράφου.
Πουθενά δὲν εἰδαμε ἀνάλυση φιλολογικὴ τοῦ ἔργου
μ' ὅλα τὰ στοιχεῖα μιδιας τέτοιας ἀνάλυσης παρὰ
μόνο περιγραφὴ σκέτη τῆς ὑπόθεσης.³ Πουθενά δὲ
βρήκαμε ἀνάλυση χαραχτήρων, ἐξέταση τῆς πλοκῆς,
παρατήρηση τοῦ θέματος κι' ἔνα σωρὸ πράματα ποὺ
δι κριτικὸς ὄφειλε νὰ βλέπη, νὰ ἔξετάζῃ, νὰ ἀναλύῃ.

Γιὰ τὸ πρῶτο ἀπὸ τὰ ἔργα αὐτὰ γράφτηκε πῶς εἶναι τέλειο ἀπὸ τὴν ἐποψῆ τῆς διαματικῆς τέχνης καὶ πῶς εἶναι τὸ μόνο δρᾶμα ποὺ παραστάθηκε. Γιὰ τὸ δεύτερο πῶς εἶναι ἀριστούργημα, πῶς εἶναι μεγαλοφυῖα. Φυσικὰ ἔνας ἀναγνώστης ποὺ ξέρει νὰ διαβάζῃ καὶ ποὺ νοιάθει τὶ διβάζει, θὰ ζητήσῃ νὰ μάθῃ γιατὶ τὸ πρῶτο ἔργο εἶναι τέλειο ἀπὸ ἐποψῆ δρᾶ ματικῆς τέχνης, καὶ τὸ δεύτερο ἀριστούργημα, κι' ἀντὶ αὐτὸ τὸ γιατὶ δὲν ἔδη παρακάτω ταχτικὰ καὶ φωτεινὰ δικιολογημένο, δὲ θὰ πειστῇ καθόλου γιὰ δύσα διαβάσεις, μ' ὅλες τις λυρικὲς διαβεβαίωσες τοῦ κριτικοῦ. Ἐκεῖνο ποὺ ζητάει ἐ μορφωμένος ἀναγνώ-

στης ἀπὸ τὴν κριτικὴν εἶναι. Η ἔκθεση τοῦ τρόπου πο-
τικέφτηκε μέσα του δικαιούχου γιατί νὰ φτάσῃ σ' ἓνα
συμπέρασμα. Ή μιὰ ίδεα φέρνει τὴν ἄλλη κ' η ἀ-
λυσίδα τῶν ίδεων αὐτῶν καταλήγει σ' ἓνα πόρισμα
τὸ πόρισμα αὐτὸν βγάζει δικαιούχος ἀφοῦ ἐκθέσει
πρῶτα διλητὴ τὴν σειρὰ τῶν ίδεων του. "Ετοι ἐκεῖνος
ποὺ τὸν διαβάζει, μπορεῖ ἐξαίρετα νὰ παρακολουθή-
σει σὰν ἀλγεθρικὴ ἐξίσωση διλόχληρη τὴν διανοητική
δυνατεία ποὺ ἔγινε μέσα στὸ κεφάλι του κριτικοῦ κα-
ὶ στερεὰ νὰ παραδεχτῇ, ἀν θέλει, τὸ συμπέρασμά του
ἢ ὅχι. 'Αλλὰ πῶς; "Αν θέλει νὰ τὸν ἀντικρούσῃ
πρέπει πρῶτο νὰ ρίξῃ τὶς ίδεες ποὺ τὸν ἔφεραν σὲ
μιὰ τελικὴ σκέψη κ' ἔτοι ν' ἀποδεῖη καὶ τὸ συμ-
πέρασμα ψεύτικο κι' ὅχι ἀμέσως ν' ἀρνηθῇ τὴν ἀ-
ληθεία τοῦ πορίσματος; χωρὶς ν' ἀγγίξῃ τὶς ίδεες. Μέ-
τέτοιο τρόπο, μὲ τὸν πόλεμο τῶν ίδεων, γίνεται ἡ
συζήτηση κι' ἀπ' αὐτὴν βγαίνει ἡ ἀληθεία. Στὸν τό-
πο μας δημιώς η κριτικὴ εἶναι κι' αὐτὴν ἀνάποδη κα-
θὼς τόσα ἄλλα. "Ερχεται δικαιούχος καὶ μᾶς λέει: Τὸ
τάδε ἔργο εἶναι ἀριστούργημα. Βγαίνει δικαιούχος κι'
ἀπαντᾷ: «Δὲν ζέρεις τὶ λέει, τὸ ἔργο; δὲν ἀ-
ξίζει τίποτα, κανεὶς δὲν καταδέχεται νὰ μᾶς τὸ δι-
κιολογήσῃ. 'Υπάρχει δραγμή καὶ τὸ ἐλάχιστο μόριο
κρίσης σὲ τέτοια κριτική;

Θὰ εἶμουνα ἔδικος ἢν κλείγοντας τὸ χρῆμα μου αὐτὸ δὲν ἀνάφεσα καὶ δυὸ παρήγορες ἔξαλρεσες μέσα στὸ πλῆθος τῶν ἄκριτων κριτικῶν. Ἡ πρώτη φάνηκε στὸ «Σκοῖπ» μὲν ὑπογραφὴ Ρεβέκα. Ἡ Ρεβέκα ξέρει πολλὰ πράματα, τῆς ἀρέσει καὶ νὰ συζητῇ, καὶ ν' ἀποδείχνη. «Ἔχει καὶ σωστὲς ιδέες. Ἡ ἀλληφάνηκε στὸ «Νουμᾶ» μὲν ὑπογραφὴ «Κριτικὸς τοῦ Νουμᾶ». Ἡ κρίση του γιὰ τὸ «Γιὸ τοῦ Ἰστού» εἴται ἡ πιὸ μελετημένη, ἡ πιὸ φωτεινὴ κρίση ἀπ' ὅσες δημοσιεύτηκαν. Ἡ ίδεα μου λοιπὸν ποὺ παραπάνου ἀνάφερα πώς τὰ καλὰ ἔργα θὰ γεννήσουν τὴν καλὴν κριτικὴν φαίνεται πώς ἀρχίζει ν' ἀληθεύῃ. Οι δύο αὐτές ἔξαλρεσες μᾶς τὸ δείγνουν.

Α. ΣΙΓΑΝΟΣ

ΘΑΜΕΝΗ ΑΓΑΙΗ

(*Απὸ τὸ βιβλίο τοῦ κ. Κίμ. Μιχαηλίδη
·Σὰ ζωὴ καὶ σὰν παραμένει·*).

AKTH

*Κάτω ἀπὸ τέτοιον οὐδαμὸν γιατί ἡ λύπη νὰ χωρῇ;
Τί ἔχεις, καὶ στὴ ματιά σου μέσα κυλοῦντες σκέψεις
θλιβερὲς καὶ φοβισμένες φεύγοντα στῆς πονεμένης
σου ψυχῆς τὰ βάθη;*

ΧΑΡΗΣ

Είναι γραφτό. "Αθελά στήν άγκαλιά της λέπιης πέφτομε. Κουράζει αιώνια χαρά. Πόσες φορές νὰ ξαποστάσῃ θέλει ή ψυχή σὲ μιὰ έμορφιά ποὺ μακριά μας φτερουγίζει, ποὺ άγγιξε στὸ πέταμά της τὴ ζωὴ μας μιὰ στιγμή, καὶ ή τρελλή ή φαντασία αιώνια τήγε ζητᾶ, παντοῦ, στήν φύσι, στήν τέχνη μέσα, μέσα στὸν έρωτα!

AKTH

**O ἔρως δὲν ἀρνεῖ;*

ΧΑΡΗΣ

*Kai tì ãllo eîrati ñ ζωñ; "Ola mè pádös t'"
ðygnalidzéi, mè ágapti, mè lazzáda. Añtñ ñ lópñ tí*

AKTH

Στοῦ ἔρωτος τῇ ζεστασὶ ὅλα τὰ σβύνουν ἥλ-
πισα. "Ολα ἀπὸ φῶς τὰ πλημμυροῦντε. Τὴν ζωὴν
ἀνειρεύθηκα χαρὰν πατοτεινή. Νὰ σταματᾷ γιὰ μιὰ
στιγμή, καὶ πάλι πιὸ τρελλή, ν' ἀρχίζῃ καὶ πιὸ εὐ-
τυχισμένη. "Η εἰνυχία εἶναι ἀστατη, ἄγνωστη στὰ
μάτια μας, ποὺ δὲν μποροῦν τὰ φθάσοντα ἐκεῖ ποὺ
φθάνουν τὰ μάτια τῆς ψυχῆς.

ΧΑΡΗΣ

Πές μου, σ' ἐφερε ποτὲ τὸ βῆμα σοι ἐμπόδιος σ' ἐρημοκλῆσι; "Ασῆμο, ἐρημικό, μοναχεμένο, ποὺ δὲν ἀκούει λειτουργιά, οὗτε τὸ Θερμαϊτὶ ταράσσει τὴ γαλήνη τον, οὗτε ποτὲ μιστήριο σκορπὶ κυπράνα γύρω τον, σὲ κάνει πατεικὰ νὰ σταματήσῃς, νὰ ξαναπλάσῃς στὴ μοναξιά τον μέσα σβιναμέρο ἔτα δηρειο, τὸ δηρειο τὸ αἰώνιο τῆς ζωῆς. Στὸν ἐρημον αὐτὸν βωμὸ ἔνας ἄγιος λειτείθηκε. Καὶ τὸ λιβάνι εἰνώδιος επὶ τὴν εἰκόνι το· ἐμπόδιος, κι' ἐρχότανε δ πιστός, τὸ τάμα τον νὰ γέρῃ μὲ εἰκάσεια, μὲ ἀγάπη. Καὶ τώρα ἀκόμα, στὴ θλιψερὴ συγή τον θ^ρ ἀκούσης ἥχο θλιβερό... Καὶ στὶ, ζωή μας μέσα, σὲ κάθε ἀνθρώπου τὴ ζωή, εἰν' ἔνι ἐρημοκλῆσι. Μιὰ φαλ-μωδία, ποὺ μόλις τὴν ἀκοῦμε σὰν μιᾶ φωνὴ ἀπόκοσμη, μᾶς συγκανεῖ, μαγεύει τὴν ψυχή. Θαρμένης μας ἀγάπης τὸ τραγοῦδι... Χθὲς βράδυ τὸ σῆμος τῆς ἀγάπης μου μὲ ροδοδάφνης ἄνθισ εστόλισα. "Ολόγιομο τὸ φεγγάρι, μὲ ἄγιο φῶς ἐφάντιζε τὸ μοροπάτι. "Η θάλασσα ἐκεῖ κάτιο, μακρινά, σὰν πλανεμένη, ἀκίνητη, νεροχή. Σ" ἔνι ποτῆρι ἤπιαμε κι' οἱ δυὸ τῆς ἀγάπης τὸ κρασί. Καὶ ή μισθῇ τῆς ἔμωρφη, λυτηρέμηνη, ἀγγελική στὸ στήμος μου ἀπάνω γέρει, γυρεύει ζεστασιά. Χύνονται ἀπάνω μου τὰ δλόξεαδα μαλλιά της. Καὶ θάφτω τὴν ἀγάπη μοι σ' ἔτα εἰλί.

*Γιατί κυλοῦντε σκέψεις θύμφερες μέσο στή ματιά
μου και φοβισμένες φεύγοντες στῆς λυπημένης μου
ψυχῆς τα βάθη;*

AKTE

"Α, γιατί ή αγάπη μὲ πονή

ΚΙΜΩΝΑΣ ΜΙΧΑΗΛΙΑΗΣ

ΡΩΜΙΟΙ ΚΑΙ ΒΟΥΡΓΑΡΟΙ

Τί φαρμάκι ἔπεισε μεταξύ τους καὶ κατατρώγονται σὰν ἀσπονδοὶ ἔχθροι, αὐτὸι ποὺ γιὰ πεντακόσια χρόνια σὰν ἀδέρφια ζήσανε; Απ' τὸν καιρὸν ποὺ ὁ Τοῦρκος πῆρε τὴν Πόλην καὶ ὁ καταχτητὴς ζυπνὸς ἀνθρωπος ἔδωκε τότες προνόμια στὴν ἐκκλησία, κακονοτας τὸν Πατριάρχη κεφαλὴ δλῶν τῶν χριστιανῶν τῆς Ἀνατολῆς, τί δὲν ἔκαμε ἀπὸ τότες οὐκέκλησια γιὰ νὰ διαφεντέθῃ τὰ δίκια τοῦ καθενοῦ, χωρὶς νὰ κάμην διάκριση ἢν εἴτανε 'Ρωμιός ἢ Βούργαρος, ἢ Σέρβος, ἢ 'Ρωμαϊνος, καὶ ὅταν ἥρθε ὁ καρός τῆς ἑλληνικῆς ἐπανάστασης, δὲν ἔτρεξαν ὅλοι νὰ χύσουν τὸ αἷμα τους γιὰ τὴν χριστιανοσύνη: Θυμοῦμαι τὸ μακαρίτη τὸν πατέρα μου ποὺ μοῦ τὰ δηγούντανε, καὶ ἔκλαιγε σὰ μωρὸ παιδί! Εκτὸς ἀπὸ τὸν Πατριάρχη ποὺ κρέμασαν μαζί μὲ ἄλλους Δεσποτᾶδες, κακωπαδίες δλόκληρες καλογέρων ποὺ εἴτανε στὰ

Μοναστήρια τῶν νησιῶν, τοὺς κατέβαζαν στὴν Πόλη γιὰ νὰ τοὺς σφράξουν σὰν τὸ χρονιά. Τότες ὅλοι οἱ χριστιανοὶ εἶταν σὰν ἀλέργοια ἐνωμένοι, κι' ὅλοι τοὺς κάμπανε τὸ χρέος τους μὲ τὸ παραπάνου. Τὸ Πατριαρχεῖο εἶχε τὴ δύναμην ἡ ἀποφασίζη γιὰ ὅλη τὴ χριστιανωσύνη, καὶ γιὰ κληρονομίες, καὶ γιὰ διαζύγια, καὶ γιὰ χρέη ἀκόμα, κι' αὐτὸ τὸ κάμπαν χωρὶς νὰ κάμην καμιὰ δικροφρά τὴν τὴν ἑθνικότητα ἀνήκανε οἱ διαιφερόμενοι. Δὲν ὑπάρχει παραδειγματικὸ φάνηκε μερικόπιτικό. Τὰ κυριώτερα σκολιὰ εἴταν τότες, ἡ Μεγάλη Σχολὴ τοῦ Γένους, ἡ Ἐμπορικὴ Σχολὴ τῆς Χάλκης, καὶ ἡ Ιερατικὴ Σχολὴ. Σ' ὅλα αὐτὰ τὰ σκολιὰ τρέχανε ἀπ' ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἀγτοκρατορίας, καὶ Ρωμαῖοι καὶ Βούργαροι καὶ Σέρβοι καὶ Ρωμαῖοι, γιατὶ ὅλοι θεωρούνταν καὶ ζούσαν σὰν ἀδερφοί. Τοῦτο ἀς τὸ μερικόν τοῦς οἱ Βούργαροι δεσποτάδες καὶ λαϊκοί, ποὺ στὰ σκολιὰ αὐτὰ ἔπεικευτήκανε, ποὺ ἡ Ἐκκλησία σὰν καλὴ μητέρα πάντα τοὺς προστάτεψε καὶ περίθαλψε.

Τώρα ἀπὸ ποιόν χύθηκε τὸ φαρμάκι αὐτὸ τῆς διγόνιας, εἶναι καλύτερα νὰ σωπαίνουμε. Ἐκεῖνος ποὺ τῷχυσε τόκανε γιὰ δικοὺς τοὺς σκοποὺς κι' αὐτὸ ἡ ἴστορία τὸ ἀποδεῖξη καθηρά. Η ἑκκλησία πάντοτες ἔκαμε τὸ χρέος τῆς κ' ἔδειξε δυνατὸ στῆθος α' διεσπαρτικές, ποὺ δεξιὰ κι' ἀριστερὰ ἐπλέκανε ἐναντίο της. Τώρα τὰ πρκατάτα κατάντη σαν στὸ ἔπακρο. Ο ἔνας γυρέει νὰ βγάλῃ τὸ μάτι τ' ἀλλουνό. Σκοτωνόμαστε μεταξὺ μας γιὰ νὰ εὐκολύνουμε, χωρὶς νὰ τὸ βλέπουμε, τὸ καταχθόνιο ἔργο ἐκείνου ποὺ πρωτόχυτε τὸ φαρμάκι μεταξὺ μας. Θέρηθη καρός ποὺ θὰ τὸ καταλάβουμε καὶ ἔφουμε νὰ μὴν εἶναι πολὺ ἀργά.

· Manchester.

11)24 τοῦ ὁκτώβρη 1907.

ΕΩΜΕΡΙΤΗΣ

ΤΡΑΓΟΥΔΑΚΙ

Τὸ μόδιο μέσ' ἀπ' τὴν γυνή μου
ἄνεμος ἄγριος τὸν σκιορό·
ἀρρωστημένο τὸ κορμό μου
ποὺ τὸ φυλ' σου ἀποζητᾷ,
ἔνα κρυψό τὸ τρώει πορόμι,
κάνει τὴν μιότη μον γουριά
μαζῆ καὶ τὴ γρού.

Τὸν πόθον μον τὸλμαξιούδι
εἰσοιν, ἐσύ, ἔνει καιρό,
σὰν τὸ ποτιστικὸ περβόλι
ἀπόμενα δίχως γερό.
Πέρα, μακριά, ἀπὸ τὴν ξένη χώρα,
ποὺς ξέρει ἀν τὸ γρέσης τώρα
κι ἀν σὲ ξαναΐδω.

ΒΑΡΛΕΝΤΗΣ

Ο.ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

— Σὲ σεφά καὶ μακρὸ τοῦ (κοίταξες «Ἀθηγαῖ» 16 τοῦ ὁκτώβρη, σελ. 1 στιλ. 6) ὁ φίλος «Ἄγγελος Τανάγρης ἀπαντώντας στὸν Κριτικὸ τοῦ Νουμᾶ, μᾶς βεβαίωντει, μαζὶ μὲ τόσα ὅλλα σορὰ ποράματα, πώς νὶ γλύσσει τοὺς δρκμάτου τοῦ εἰναι ἡ γλώσσα τῶν αἰθουσῶν, ποὺ δὲν τὴν ξέρει ὁ Κριτικὸς μας, μὰ τὴν ξέρει καὶ τὴν παραξέρει ὁ φίλος Τανάγρης ποὺ συγχάζει στὴ σαλόνια

— «Ο.τι συγχάζει ὁ φίλος Τανάγρας στὰ σαλόνια, κανεὶς δὲν τὸ ἀρνιέται. Φοβούμαστε μοναχὰ μῆπως δὲ συγχάζει καὶ στὰ θέατρα, γιατὶ ἡ σύγχαζε θὰ μάθανε πολλὰ πράματα ποὺ λείπουν ἀπὸ τὰ βεντρικά του ἔργα.

— «Η «Ἐστία» μιλώντας τὶς προσδόλες γιὰ τὸ γράμμα τοῦ καθηγητῆ Φωκᾶ, μᾶς δήλωσε πὼς ἀρχίζουν πιὰ νὰ τῆς πειράζουν τὰ νεύρα οἱ διάφοροι Μιστρωτοφυγάρτες. Τὶ νὰ πούμε ἐμεῖς οἱ ἔρημοι μὲ τοὺς διάφορους Γιολντασογενναρχούς ποὺ μᾶς πεθάνουν τὸ στομάχι μας μὲ τὰ γωράτα τους;

— «Εἶχο ἔργο ἡ «Κυρὰ Βεσιλική» τοῦ λογίου κ. Βώκου. Τόσο ἔχοχο, ποὺ ιστάμε τὴν ώρα δὲ μᾶς ἔστειλε καὶ κρίστη, γι' αὐτὸ ὁ Κριτικὸς τοῦ Νουμᾶ. Μπορεῖ καὶ νὰ

μὴ μᾶς στείλει, ὅν καὶ ἡ γνώμη μας εἶναι πῶς τέτια ἔργα καὶ τέτιοι ἐργοπλάτες ἡ φαμπρικάντηδες πρέπει νὰ κρίνουνται γιὰ νὰν τοὺς μαθάνει κι ὁ κόσμος.

— «Ο καθηγητῆς κ. E. Clément μετάφρασε φραντζέζικα τὴν «Ζωή κι Ἀγάπη» στὴ Μοναστὴ τοῦ Ψυχάρη καὶ θέν τὴν τυπώσεις ἀργότερα. Τώρα θὰ μεταφράσεις δηγήματα τοῦ Καρκαβίτσα.

— «Ο κ. Dieterich μετάφρασε Γερμανικὰ τὸ «Θάνατο τοῦ Λαζαρίκηος» τοῦ Παλαρί καὶ τὸν «Πράσινο βίρρο» τοῦ Μήτσου, Καλαμᾶ, ποὺ τυπώθηκε πέρσι στὸ «Νουμᾶ». Τὰ δύο αὐτὰ Ρωμαῖκα δηγήματα, μαζὶ μὲ ὅλα δηγήματα Ρουμανικά καὶ Σερβικά, ταῦθα σὲ βιβλίο.

— «Ο συνεργάτης μας Μιχάλης Δυκιαρδόπουλος μετάφρασε Ρουσσικὰ απὸ τὸ Ἕγγλεικό χερόγραφο ἐνα ἀνέκδοτο δράμα τοῦ Όσκαρ Ούσελ «Μιὰ Φλωρεντινὴ τραγῳδία». Ή μετάφραση τοῦ Δυκιαρδόπουλου βγήκε σὲ διμορφο βιβλίαστρο.

— ««Αίδημος ὁ Χαλκέντερος» τιτλοφοριέται ὁ μπάρμπα

Μιστριώτης ἀπὸ τὸ «Μιορία» τῆς Τρίπολης. Τύρος γιατὶ εἶναι Αίδημος καὶ γιατὶ Χαλκέντερος, διαβάστε τὸ «Μιορία» (14 τοῦ ὁκτώβρη, σελ. 2) νὰ τὸ βρήτε. «Εμεῖς τοὺς διαβάσαμε καὶ δὲν τὸ βρήκαμε.

— «Η «Ἐστία» τῆς περισσότερης Τετραδῆς μᾶς ἀνάγγειλε κακοφίαντας πῶς πλούτισε τὴν Ιεράπολια (;) μὲ μία κατινούρια λέξη, τὴν δημοφυλοφίλα, νόστιμη, καὶ μακριὰ σὲ μακριόν Ναπολεόνικο. Ο κ. Μελαχρινός δὲ διαμερτυρήθηκε ἀκόμα.

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

Στὸν Κριτικὸ τοῦ Νουμᾶ. «Ἔχεις δίκιο, μεγάλο δίκιο, Θὰ φροντίσουμε νὰ μὴν ξαναγίνει — κ. Κ. Καρ. Σ' εὐχαριστοῦμε. Κείνο δύως τὸ ἔργοτα, δὲ ὥριται καθέλου, έτσι καθόδις εἶναι καταστρέμενο στὴν ὁργή, ἀφῇ τοῦ στίχου. Τάλλα, πολὺ καλά.

ΣΥΝΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΣΟΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 30 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1907

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ

		30. Σεπτεμβρίου 1907	31 Αύγουστου 1907
Ταμείον	Εἰς μεταλλικὸν	Δρ. 4,416,939 21	3,939,294.74
	Εἰς Τραπεζικὰ γραμμάτια	252,105.—	364,860.—
	Εἰς κερματικὰ γραμμάτια διδραχμα καὶ μονόδραχμα	1,917,529.—	1,859,604.—
'Εξωτερικὴ Αγορά.	Αντιτιμον μεταλλικοῦ εἰς τὸ Εξωτερικὸν	39,551,657.42	39,285,817.29
Δάνειον πρὸς τὴν Ελληνικὴν Κυβερνησίαν ἐπὶ ἀναγ. κυκλοφ. Τραπ. Γραμ.	8,837,454.25	9,427,732.25	
	» πρὸς τὴν Ελληνικὴν Κυβερνησίαν διδράχμων καὶ μονόδραχμων.	64,778,575.42	64,778,575.42
	Εἰς χρυσόν Δρ. 24,709,759.10	10,500,000.—	10,500,000.—
'Ομολογίαι ἑθνικῶν δανείων	Εἰς Τραπ. Γραμμάτια	28,025,027.50	52,734,730.60
		»	52,735,902.60
'Εθνικὸν «Γεωργικὸν Θεσσαλικὸν» Δάνειον		777,112.45	777,112.45
Εντοκικά γραμμάτια Ελληνικοῦ Δημοσίου εἰς τραπ. γραμμάτια		2,810,666.66	2,810,666.66
Προεξόφλησης		24,469,864.70	25,405,613.34
Καθυστερήσεις προεξόφλησεων		3,139,184.23	2,981,247.73
Δάνεια καὶ ἀνοικτοὶ λασμοὶ ἐπὶ ἐνεχύρῳ κερματογράφων.		13,362,446.38	12,794,642.45
Δάνεια ἐπὶ ἐνεχύρῳ ἐμπορευμάτων		5,431,587.38	3,982,469.19
Δάνεια καὶ ἀνοικτοὶ λασμοὶ ἐπὶ διποδάχη		68,919,282.06	66,233,239.05
Δάνεια εἰς δήμους, λιμένας καὶ λοιπὰ νομικά πρόσωπα.		46,234,148.55	46,275,091.12
Χορηγήσεις εἰς γεωργοκτηματίκας		18,835,738.30	14,915,719.55
Καθυστερήσεις χορηγήσεως εἰς γεωργοκτημ.		5,153,373.71	4,951,248.58
Μετοχαὶ εἰς ἔγχωρους ἑταίρειας.		4,928,757.—	4,928,757.—
Συμμετοχὴ εἰς Τραπεζαν. Κρήτης		1,500,000.—	1,500,000.—
'Ομολογίαι λαχ. δαν. Εθν. Τρ. τῆς Ελλάδος 2 1/3 % εἰς τρ. γρ.		1,489,977.50	1,599,922.50
Τοκομερίδια ἐν γένει		8,453,440.82	8,370,967.09
Καταστήματα Τραπεζῆς καὶ ξεπάντατα εἰς ἀναγκαστικῶν ἐκποιήσεων		2,953,078.08	2,930,529.68
'Απαιτήσεις ἐπισφαλεῖς		1,574,296.28	1,571,862.43
Έξοδοι ἐγκαταστάσεων (ἴδιως διπάνη κατασκευῆς Τραπεζ. Γραμματίων).		3,658,600.23	4,227,162.35
Διάφοροι λογαριασμοὶ		5,445,303.56	25,778.56
Διεθνῆς Οίκονομης Επιτροπῆς λαμδ. πρηστ.		1,361,920.—	1,361,920.—
Λογαριασμοὶ τρίτων ἐν τῷ Εξωτερικῷ.		880.000.—	880.000.—
Διαθέσιμα σεμιμετοχῆς Κυβερνήσεως εἰς κέρδη Τραπεζ. Γραμματίων		250.000.—	250.000.—
Έξ			